HE 14/2018 vp

Ympäristövaliokunnan kuuleminen
12.4.2018

Markku Marttinen
Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK)

Yleisen edun valvonta tänään

- **ELY-keskukset:** itsenäinen puhevalta sekä yleisen ympäristöedun että yleisen kalatalousedun valvonnan osalta.
- **Aluehallintovirastot:** intressien vertailu ja sovittelu ennen lupapäätöksiä.
- HE: järjestelmä on selkeä, läpinäkyvä ja oikeusturvaa edistävä.
- Keskeistä kalataloushallinnolle on kansallisomaisuutemme, kalaston muodostaman luonnonvaran ylläpito, lisääminen ja hyödyntäminen kestävästi.
- Yleisen kalatalousedun valvonnassa pyritään säilyttämään kalavedet monimuotoisina, tuottoisina ja kalastettavina vesistöjä muuttavissa hankkeissa sekä elvyttämään menetettyjä kalakantoja.

Yleisen edun valvonta LUOVAssa

- Eri intressien vertailu sulautetaan toimintaprosessiin ja ennakkoneuvotteluihin.
- Valvonnan riippumattomuus hoidetaan työjärjestyksellä ja sisäisellä menettelyllä.
- Ei valitusoikeutta LUOVAlla sen tekemistä lupapäätöksistä.

Yleisen kalatalousedun valvonta maakunnissa

- Maakunta toimii kalatalousviranomaisena ja lausuu lupahakemuksista ja voi myös hakea muutosta LUOVAn lupapäätöksistä.
- Kalatalous- ja vesitaloustehtävät yhdistetään maakunnissa samaan toimintayksikköön.
- Yleisen kalatalousedun valvonta hoidettaisiin jatkossa siis erilailla kuin yleisen ympäristöedun valvonta!

SVK:n kannanotto 1.

- Kala- ja rapukannat ovat olennainen osa suomalaista vesiluontoa ja vapaa-ajankalastus suomalaisten tärkeimpiä luontoharrastuksia.
- Hallituksen esitys on epäonnistunut ympäristön- ja luonnonsuojelun ja kalakantojen ylläpidon kannalta.
- Julkiselle vallalle kuuluva yleisen edun valvonta heikkenisi ja siirtäisi ympäristöhankkeiden lupapäätösten ja laillisuusvalvonnan kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen vastuulle.
- Järjestöjen resurssit ja kompetenssi vaativissa muutoksenhakuprosesseissa ovat rajalliset.
- Onko tarkoitus vaientaa viranhaltijat ja nopeuttaa luvitusta?

Valtion alueellinen kalataloushallinto organisoitiin viimeksi v. 2015 kolmeen ELY-yksikköön

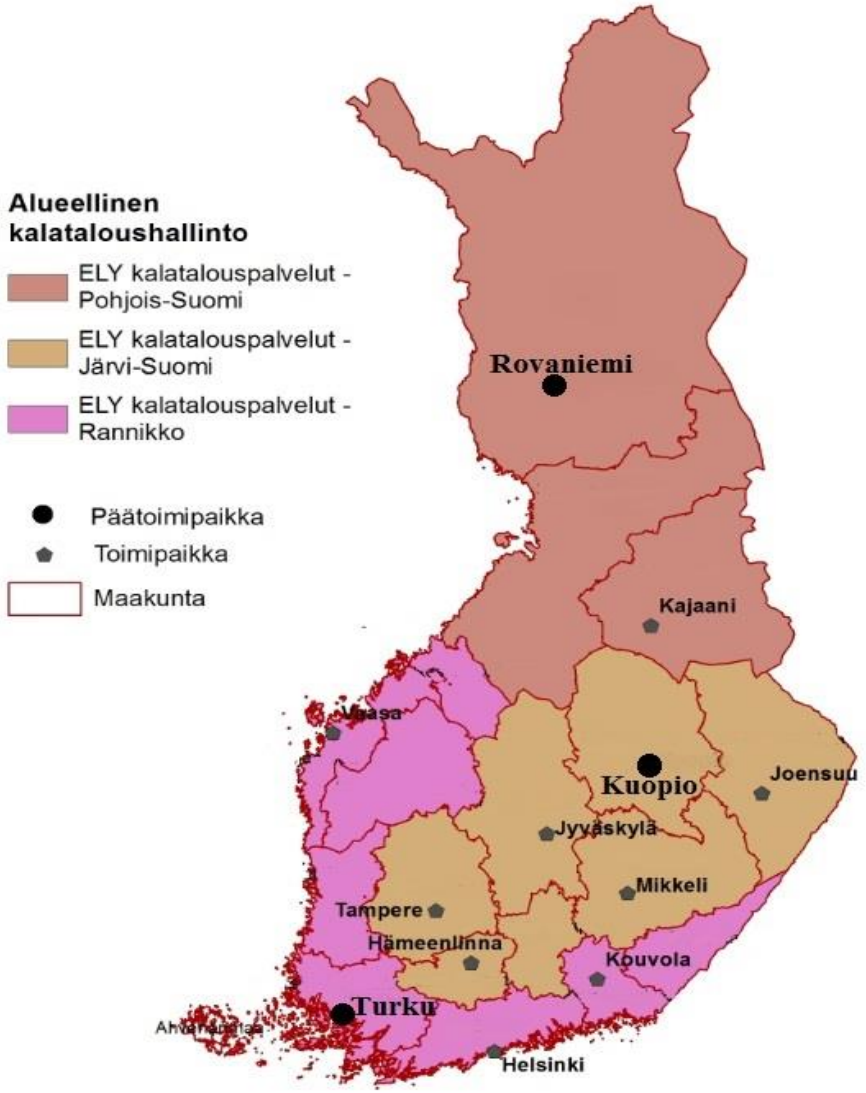

© Maanmittauslaitos
Uudenmaan ELY-keskus /RTR, 27.2.2015

SVK:n kannanotto 2.

- Yleisen kalatalousedun valvonta voidaan maakunnissa vaimentaa poliittisella ohjauksella→esim. elinkeinoelämälle tärkeiden kaivos-, tulvasuojelu- ja jätevesihankkeet tai yhtiöiden velvoitteiden tarkistamiset.
- Maakunnissa vesirakentamisen edistäminen ja vaelluskalakantojen elvyttäminen sopivat kovin huonosti samaan toimintayksikköön→Massiivinen vesirakentaminen on johtanut nykyiseen vaelluskalakantojemme surkeaan tilaan (voimalapadot, säännöstely, tulvasuojeluperkaukset ym.).

SVK:n esitykset

- *LUOVAan perustetaan **joko a)** yleisen edun riippumaton valvontayksikkö valitusoikeuksineen **tai b)** tarpeellinen määrä asiantuntevia virkamiehiä, jotka käyttävät riippumattomasti ympäristön- ja luonnonsuojelun yleisen edun puhevaltaa lupa-asioissa.*
- *Yleisen kalatalousedun valvonta toteutetaan **joko a)** maakunnissa kalatalousviranomaisen toimesta ja tehtävän hoidon riippumattomuus varmistetaan selkeästi lainsäädännössä **tai b)** siirretään myös yleisen kalatalousedun valvonta ELY-keskuksista LUOVAan perustettavaan yleisen edun riippumattomaan valvontayksikköön.*